

Naziv kolegija	MEĐUNARODNO KAZNENO PRAVO	
Nastavnici	Prof.dr.sc. Ivo Josipović, Doc.dr.sc. Marin Bonačić, Izv.prof.dr.sc. Maja Munivrana Vajda	
Status kolegija (semestar i redoviti ili fakultativni)	1. semestar Fakultativni	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave (predavanja, vježbe, seminar i sl.)	predavanja	
ECTS koeficijent opterećenja studenta	3	
Broj sati po semestru	10	
Ciljevi kolegija		
<p>Predmet Međunarodno kazneno pravo studente uvodi u kompleksnu materiju koja povezuje niz drugih grana prava, kazneno i kazneno procesno pravo, međunarodno pravo, međunarodno humanitarno pravo i ljudska prava. Riječ je o pravnom području koje se intenzivno razvija rušeći mnoge od pravnih i političkih dogmi koje su važile do potkraj XX. stoljeća. U prvom redu, ono snažno redefinira načelo suverenosti država. Međunarodno kazneno pravo. studentima objašnjava osnovne pojmove međunarodnog kaznenog prava te ih upoznaje s njegovim filozofskim i političkim temeljima. U okviru predmeta međunarodno kazneno pravo studenti će se upoznati s povijesnim razvojem međunarodnog kaznenog prava i modernim tendencijama. Naglasak će biti na pravu i praksi međunarodnih <i>ad hoc</i> tribunala te stalnog Međunarodnog kaznenog suda.</p>		
Sadržaj kolegija		
<p>Pojam i izvori međunarodnog kaznenog prava. Važenje normi međunarodnog kaznenog prava. Odnos prema drugim pravima, posebno međunarodnom javnom pravu i nacionalnom kaznenom i kaznenom procesnom pravu. Svrha i ciljevi međunarodnog kaznenog prava. Načela međunarodnog kaznenog prava.</p> <p>Povijest međunarodnog kaznenog prava. Pravni, povijesni, filozofski i politički temelji međunarodnog kaznenog prava, suradnje država na području suzbijanja kaznenih djela i međunarodnih kaznenih sudova.</p> <p>Međunarodni zločini. Međunarodno ratno i humanitarno pravo. Razlozi isključenja protupravnosti (kaznene odgovornosti) u međunarodnom kaznenom pravu. Oblici individualne kaznene odgovornosti s posebnim osvrtom na teoriju vlasti nad djelom, zapovjednu odgovornost i zajednički zločinački pothvat. Krivnja.</p> <p>Subjekti međunarodnog kaznenog postupka. Tijek postupka pred međunarodnim kaznenim sudovima i zaštita ljudskih prava. Dokazivanje pred međunarodnim kaznenim sudovima. Suradnja međunarodnih kaznenih sudova s državama. Rezidualne funkcije i mehanizmi međunarodnih kaznenih sudova.</p>		
Očekivani ishodi učenja		
<p>Intelektualne (kognitivne) vještine: ZNANJE I RAZUMIJEVANJE</p> <p>Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razumjeti i objasniti što je to međunarodno kazneno pravo, koji su njegovi izvori, temeljni instituti i problemi vezani uz njihovu primjenu - prepoznati utjecaj međunarodnog kaznenog prava na razvoj nacionalnih kaznenopravnih sustava kao i obrnuto, utjecaj nacionalnih kaznenopravnih sustava na razvoj i tumačenje međunarodnog kaznenog prava - kritički vrednovati i prepoznati inherentne tenzije koje obilježavaju međunarodno kazneno pravo, kao što su one vezane uz načelo zakonitosti, nejasne ciljeve - definirati međunarodna kaznena djela i prepoznati temeljne institute općeg dijela (sudioništvo, oblik krivnje, itd.) - definirati osnovne pojmove međunarodnog kaznenog procesnog prava 		

- prepoznati glavne i sporedne subjekte u međunarodnom kaznenom postupku te objasniti njihove uloge
- opisati razvoj međunarodnog kaznenog sudovanja
- objasniti postojeće mehanizme primjene međunarodnog kaznenog prava, identificirati različite međunarodne kaznene sudove, te izdvojiti specifičnosti postupka pred tim sudovima

PRIMJENA

Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:

- interpretirati pojmove međunarodnog kaznenog prava u skladu s pravilima tumačenja svojstvenim međunarodnom i kaznenom pravu te Rimskom statutu
- koristiti se izvorima međunarodnog kaznenog prava
- primijeniti stečeno znanje iz područja međunarodnog kaznenog prava u praksi
- koristiti i ispravno interpretirati nacionalne propise kojima je implementirano međunarodno kazeno pravo.

ANALIZA

Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:

- kategorizirati i analizirati pojedine sudove prema njihovim obilježjima
- analizirati odnos između judikature pojedinih međunarodnih kaznenih sudova te prakse nacionalnih sudova
- ispitati usklađenost nacionalnog kaznenog zakonodavstva sa zahtjevima međunarodnog kaznenog prava, osobito kada je riječ o pitanjima suradnje s međunarodnim kaznenim sudovima
- razlikovati različite mehanizme zaštite žrtava međunarodnih kaznenih djela na međunarodnom i nacionalnom nivou
- analizirati utjecaj sudske prakse Europskog suda za ljudska prava i drugih regionalnih i međunarodnih tijela na sudsku praksu međunarodnih kaznenih sudova i razinu zaštite temeljnih prava okrivljenika pred međunarodnim sudovima

SINTEZA

Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:

- predlagati potrebne izmjene normi međunarodnog kaznenog prava i njihova tumačenja
- stvoriti prijedloge potrebnih izmjena nacionalnih zakonodavstva radi njihove usklađenosti s temeljnim institutima međunarodnog kaznenog prava i uspostave učinkovitije suradnje tamo gdje je to potrebno
- pripremiti podlogu za stručnu analizu pojedinih instituta međunarodnog kaznenog prava
- vrednovati prednosti i nedostatke postojećih mehanizama progona međunarodnih zločina i predlagati rješenja za poboljšanje tih sustava
- osmisliti protokol izrade pisanog rada i usmene prezentacije, formulirati odgovarajuće hipoteze odnosno istraživačka pitanja i sastaviti koncepte rada odnosno izlaganja

EVALUACIJA

Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:

- usporediti procesna pravila međunarodnih sudova međusobno i s pravilima nacionalnih pravnih sustava
- usporediti hrvatski kaznenopravni sustav (međunarodne zločine i oblike odgovornosti) sa kaznenim djelima i oblicima odgovornosti prema Rimskom statutu
- ocijeniti usklađenost procesnih rješenja s međunarodnim i regionalnim standardima ljudskih prava u kaznenom postupku
- preispitati legislativne tehnike na međunarodnom nivou
- izdvojiti disfunkcionalne norme međunarodnog kaznenog prava i ispitati uzroke i posljedice stvaranja takvih normi
- vrednovati kvalitetu, održivost i provedivost implementacijskog nacionalnog zakonodavstva
- usporediti različite metodološke pristupe pojedinih međunarodnih kaznenih sudova, kao i razlike koje postoje između pojedinih nacionalnih kaznenopravnih sustava i međunarodnih sudova u primjeni i tumačenju međunarodnog kaznenog prava

- vrednovati ulogu međunarodnih kaznenih sudova u progonu počinitelja najtežih kaznenih djela i razvoju nacionalnih kaznenopravnih sustava

Opće (generičke) vještine

Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:

- javno prezentirati i argumentirati usvojene ishode učenja
- provesti samostalno istraživanje sudske prakse međunarodnih kaznenih sudova
- strukturirano se i jasno pravnički izražavati te argumentirati vlastite teze;
- sudjelovati u timskom radu kao i individualno istraživati i pratiti razvoj međunarodnog kaznenog prava;

Praćenje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i oblici provjere znanja

Oblici provjere znanja

	Oblici provjere znanja	Razina znanja sukladno Zakonu o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru
1.1.	Sudjelovanje u grupnoj raspravi	Razina znanja 4
1.2.	Pisani ispit	Razina znanja 4
1.3.	Usmeni ispit	Razina znanja 3

Sudjelovanje na nastavi

Predavanja su zamišljena kao interaktivna cjelina u kojoj se komunikacijom između predavača i studenata predaje gradivo uz sudjelovanje studenta svojim pitanjima i iznošenjem svojeg mišljenja te komentiranjem aktualnih i znanstveno relevantnih tema. Od studenata se očekuje pripremljenost, aktivno sudjelovanje i kritički osvrt, te se evaluira njihov doprinos raspravi.

Pisani ispit

Pisani ispit sastoji se od esejskih pitanja, kojima se provjerava sposobnost studenta u primjeni znanja na nove činjenice, te sposobnost selekcije važnih činjenica i pravilnog zaključivanja.

Usmeni ispit

Usmeni ispit predstavlja bitno više od točne reprodukcije naučenih činjenica te se od studenta traži dobro razumijevanje materije, kao i pravno-logično zaključivanje i obrazlaganje svojih odgovora, stavova i mišljenja.

Kriterij ocjenjivanja

Ocjenjivanje se provodi tijekom nastave uz odgovarajući ishod učenja i konačno na pisanom i usmenom ispitu iz kolegija. Usmeni ispit predstavlja razgovor sa studentom, tijekom kojeg se traži razumijevanje materije i logičko zaključivanje te primjena prava na određene hipotetske slučajeve. Završna ocjena ispita u pretežitom je dijelu utemeljena na znanju pokazanom tijekom ispita, ali i na sudjelovanju u nastavi. Aktivnost i pokazano znanje tijekom nastave uzet će se u obzir pri formuliranju konačne ocjene, a kriteriji za ocjenjivanje jesu svi ishodi učenja odnosno pokazano znanje i razumijevanje materije prekršajnog prava, sposobnost primjene propisa na hipotetičke i stvarne slučajeve iz sudske prakse, sposobnost analize i sinteze te odgovarajuće vrednovanje sadržaja usvojenih tijekom nastave. Ocjena se određuje sukladno navedenim parametrima, skale od nedovoljan (1) do izvrstan (5).

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih kompetencija

Esejski ispit za provjeru ishoda učenja - znanje i razumijevanje;

Problemski zadaci za provjeru ishoda učenja – primjena usvojenog znanja na konkretne slučajeve;

Izrada pisanih studentskih radova (eseji) za provjeru ishoda učenja – sinteza i vrednovanje;

Izrada prezentacije vlastitog istraživanja;

Pojedini ishodi učenja kontinuirano se provjeravaju tijekom nastave. Ocjene stečene tijekom nastave uzimaju u obzir u formuliranju konačne ocjene. Kriteriji za ocjenjivanje jesu svi ishodi učenja - pokazano znanje i razumijevanje materije međunarodnog kaznenog prava, sposobnost primjene propisa na hipotetičke i stvarne slučajeve iz sudske prakse, sposobnost analize i sinteze, usmene prezentacije vlastitog istraživanja.

Obveze studenata

Nastava se izvodi na predavanjima i konzultacijama uz mogućnost izrade seminarskog rada prema opciji koju odabere student. Imajući u vidu dinamičan razvoj ove grane prave, popis literature biti će obogaćen izvacima iz relevantnih presuda i odluka međunarodnih kaznenih sudova te recentnim znanstvenim člancima. Od studenata se očekuje da redovno pohađaju nastavu i da pročitaju literaturu određenu za svaki sat kako bi mogli aktivno sudjelovati u nastavi i raspravama. Na predavanjima se potiče aktivno sudjelovanje studenata kroz primjere, pitanja, kratke radionice i sl., kako bi se omogućilo promišljeno razumijevanje teorije i prakse međunarodnog kaznenog prava.

Konzultacije su individualne naravi. Na konzultacijama studenti i nastavnik u izravnom kontaktu raspravljaju o određenoj pravnoj problematici.

Znanje se provjerava na ispitu koji je zamišljen kao demonstracija studentskog poznavanja i razumijevanja naznačenog gradiva te posjedovanje analitičkih, kritičkih i prezentacijskih pravničkih sposobnosti. Raspravljaju se slučajeve iz prakse te se potiče studente da kroz simulirane primjere primijene stečena znanja.

Obvezna literatura

Cryer, Robert; Friman, Hakan; Robinson, Darryl; Wilmschurst, Elisabeth, *An Introduction to International Criminal Law and Procedure*, Cambridge University Press, 2014.

Krapac, Davor: *Međunarodno kazneno procesno pravo. Oris postupaka pred međunarodnim kaznenim sudovima*, Zagreb, 2012.

Munivrana Vajda, Maja u: Derenčinović, Davor et al.: *Posebni dio kaznenog prava*, Zagreb, 2013, str. 1-28. (Kaznena djela protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva)

Josipović, Ivo, *Odgovornost za ratne zločine pred sudovima u Hrvatskoj*, Zagreb, 2006.

Propisi:

Statut Međunarodnog kaznenog suda (*Rome Statute of the International Criminal Court*), U.N. Doc. A/CONF.183/9

Pravila o postupku i dokazima Međunarodnog kaznenog suda (*Rules on Procedure and Evidence*)

Statut Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju (ažurirana verzija iz 2009. godine)

Osnovna izborna literatura

Slye, Ronald C.; Van Schaack, Beth, *International Criminal Law*, Aspen Publishers, 2009.

Safferling, Christoph, *International Criminal Procedure*, Oxford University Press, 2012.

Schabas, William A., *An Introduction to the International Criminal Court*, Cambridge University Press, 2011.

Bonačić, Marin, *Internacionalizirani kazneni sudovi: osnovni problemi i pravna rješenja*, Zagreb, 2012.

Munivrana, Maja, *Univerzalno načelo kao kriterij prostornog važenja kaznenog zakona*, Zagreb, 2007.

Josipović, I. – Krapac, D. - Novoselec, P.: *Stalni Međunarodni kazneni sud*, Zagreb, 2001.

Josipović, Ivo: *Haško implementacijsko kazneno pravo*, Zagreb, 2000.

Munivrana Vajda, Maja, *Ethnic Cleansing as Genocide - Assessing the Croatian Genocide Case before the ICJ*, *International Criminal Law Review* (2015), Volume 15, Issue 1, pp 147 –169

Munivrana Vajda, Maja, *Distinguishing Between Principals and Accessories at the ICC - Another Assessment of Control Theory*, *Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu*, 64 (2014), pp. 5-6; 1039-1060.

Bonačić, Marin, *Međunarodni rezidualni mehanizam za kaznene sudove: funkcije i odnos s hrvatskim pravosuđem*, *Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu*, vol.64 (2014), br. 5-6, str. 1061-1089.

Damaška, Mirjan, *Pravi ciljevi međunarodnog kaznenog pravosuđa*, *Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu*, vol. 15 (2008), br. 1, str. 13-33.